



Svensk författningssamling

Lag om ändring i föräldrabalken

Utfärdad den 22 maj 2025

SFS 2025:402

Publicerad
den 27 maj 2025

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 6 kap. 13 a, 14, 17 a, 17 c och 18 §§ och 21 kap. 11 § föräldrabalken² ska ha följande lydelse.

6 kap.

13 a §³ Om barnet står under vårdnad av två vårdnadshavare och endast den ena samtycker till en åtgärd till stöd för barnet, får socialnämnden besluta att åtgärden får vidtas utan den andra vårdnadshavarens samtycke om det krävs med hänsyn till barnets bästa och åtgärden gäller

1. psykiatrisk eller psykologisk utredning eller behandling som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),

2. behandling i öppna former som ges med stöd av 11 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400),

3. utseende av en kontaktperson eller en familj som avses i 13 kap. 7 § första stycket socialtjänstlagen, eller

4. en insats enligt 9 § 4, 5 eller 6 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Ett beslut enligt första stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart. Rätten får dock bestämma att dess beslut ska gälla först sedan det har fått laga kraft.

I lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende finns bestämmelser om vårdnadshavares bestämmanderätt när ett barn har beviljats skyddat boende.

14 §⁴ Om rätten för barn och vårdnadshavare att få insatser hos socialnämnden finns bestämmelser i socialtjänstlagen (2025:400). Socialnämnden förmedlar kontakter med andra rådgivande samhällsorgan.

17 a §⁵ Föräldrar kan enligt 13 kap. 6 § andra stycket socialtjänstlagen (2025:400) få hjälp att träffa avtal om vårdnad, boende och umgänge.

Socialnämnden i den kommun där barnet är folkbokfört prövar om ett avtal mellan föräldrarna enligt 6 §, 14 a § andra stycket eller 15 a § tredje stycket ska godkännas.

¹ Prop. 2024/25:89, bet. 2024/25:SoU23, rskr. 2024/25:210.

² Balken omtryckt 1995:974.

³ Senaste lydelse 2024:81.

⁴ Senaste lydelse 2001:456.

⁵ Senaste lydelse 2021:528.

Om det kan antas att sekretess gäller för de uppgifter som behövs för att avgöra var barnet är folkbokfört, får även socialnämnden i en kommun där någon av föräldrarna är folkbokförd pröva om ett avtal som avses i andra stycket ska godkännas. Om det kan antas att sekretess gäller också för de uppgifter som behövs för att avgöra var föräldrarna är folkbokförda, får ett sådant avtal godkännas av socialnämnden i den kommun som föräldrarna väljer. Detsamma gäller om det kan antas att sekretess gäller för de uppgifter som behövs för att avgöra var barnet och en förälder är folkbokförda och den andra föräldern inte är folkbokförd i landet.

Vid sin prövning av föräldrarnas avtal ska socialnämnden se till att frågor om vårdnad, boende och umgänge blir tillräckligt utredda.

Socialnämndens beslut enligt andra eller tredje stycket får inte överklagas.

17 c §⁶ För att rätten, när föräldrarna inte är överens i sakfrågan, ska få ta upp ett yrkande om vårdnad, boende eller umgänge till prövning i ett mål enligt 5, 14 a eller 15 a § eller i ett mål om äktenskapsskillnad, ska en förälder som framställer ett sådant yrkande ha deltagit i informationssamtal som avses i 13 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400). Informationssamtalet ska ha ägt rum inom ett år före det att yrkandet framställs. Kravet på deltagande i informationssamtal gäller inte när ett yrkande om vårdnad, boende eller umgänge redan är upptaget till prövning i målet.

Ett yrkande som enligt första stycket inte får tas upp till prövning får ändå tas upp om det finns särskilda skäl.

Om kravet på deltagande i informationssamtal hindrar att ett yrkande om vårdnad, boende eller umgänge tas upp till prövning, ska rätten avvisa samtliga yrkanden om vårdnad, boende och umgänge i målet.

18 §⁷ Föräldrar kan enligt 13 kap. 6 § första stycket socialtjänstlagen (2025:400) genom samarbetssamtal få hjälp att nå enighet i frågor om vårdnad, boende och umgänge.

I mål om vårdnad, boende eller umgänge får rätten uppdra åt socialnämnden eller något annat organ att i barnets intresse anordna samarbetsamtal i syfte att nå enighet mellan föräldrarna.

Om rätten lämnar uppdrag enligt andra stycket, kan den förklara att målet ska vila under en viss tid. Detsamma gäller om samarbetsamtal redan har inletts och fortsatta samtal kan antas vara till nytta. Om det finns särskilda skäl, kan rätten förlänga den utsatta tiden.

21 kap.

11 §⁸ Vid hämtning och omhändertagande ska någon som kan vara till stöd för barnet närvara. Finns det en sådan kontaktperson för barnet som avses i socialtjänstlagen (2025:400), bör han eller hon anlitas. I brådskande fall får en åtgärd som krävs för skydd av barnet vidtas utan att en person till stöd för barnet är närvarande.

Om det är möjligt ska en barnläkare, barnpsykiater eller barnpsykolog medverka vid hämtning och omhändertagande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

⁶ Senaste lydelse 2021:528.

⁷ Senaste lydelse 2001:456.

⁸ Senaste lydelse 2006:458.

På regeringens vägnar

SFS 2025:402

GUNNAR STRÖMMER

Erik Hällströmer
(Justitiedepartementet)